

مردم‌شناسی زیارتگاه‌ها

نجم‌الملیمانی دلفارد

(دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی)

با مقدمه‌ای از ابراهیم نصاری

جامعه‌شناسان

سرشناسه: سلیمانی دلفارده، نجله، ۱۳۶۲-
عنوان و نام‌پدیدآور: مردم‌شناسی زیارتگاه‌ها
تالیف: نجله سلیمانی دلفارده با مقدمه‌ای از ابراهیم انصاری

مشخصات نشر: جامعه‌شناسان
مشخصات ظاهری: ۳۸۴ ص: جدول، نقشه رنگی، نمودار
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۲۳-۳۴۷-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیا
یادداشت: واژه‌نامه
یادداشت: کتاب‌نامه
یادداشت: نمایه

موضوع: زیارتگاه‌ها — ایران — کرمان (استان) — فرهنگ عامه
موضوع: زیارتگاه‌ها — ایران — کرمان (استان)
موضوع: کرمان (استان) — آداب و رسوم و زندگی اجتماعی

شناسه افزوده: انصاری، ابراهیم، ۱۳۲۹-، مقدمه‌نویس
رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ س ۲۰۴۷/۶۵ DSR
رده بندی دیویی: ۹۵۵/۷۱۰۴۴
شماره کتابشناسی ملی: ۱۹۹۱۰۰۱

جامعه‌شناسان

مردم‌شناسی زیارتگاه‌ها
نجله سلیمانی دلفارده

چاپ اول: ۱۳۹۵ تهران/ تعداد ۲۰۰ نسخه
قیمت: ۳۱۰۰۰ تومان/ چاپ دیجیتال: نگیل
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۲۳-۳۴۷-۹
همه حقوق چاپ نشر برای ناشر محفوظ است.

حروفچینی، نمونه‌خوانی و صفحه‌آرایی: جامعه‌شناسان
ویراستاری: گروه ویراستاری انتشارات جامعه‌شناسان

فروشگاه و نمایشگاه مرکزی:
تهران، خیابان انقلاب، رویروی درب اصلی
دانشگاه تهران، پاساژ فروزنده، پلاک ۲۱۷
فروشگاه جامعه‌شناسان
تلفن: ۶۶۰۰۰۵۱، ۸۱ ۶۶۹۵۹۶۸۰
تلفن دفتر نشر: ۶۶۹۶۹۶۲۰

این اثر، مشمول قانون حمایت مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب
۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مولف
(ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

WWW.JAMEESHENASAN.COM
Email: Sociologists15@gmail.com

فهرست

۱۳	فصل اول: آشنایی با استان کرمان
۱۳	مقدمه
۱۸	فهرست آوانگاری مناطق مورد مطالعه
۲۱	پیشینه محل تحقیق
۲۱	موقعیت کرمان در نقشه
۲۳	موقعیت طبیعی اقلیمی استان کرمان
۲۶	پیشینه مناطق مورد مطالعه
۲۶	شهرستان جیرفت
۶۱	فصل دوم: مردم‌شناسی و مطالعات مردم‌شناسی در ایران
۶۱	مردم‌شناسی به عنوان یک علم
۶۲	مردم‌نگاری و مردم‌شناسی
۶۲	ویژگی‌های مردم‌شناسی
۶۳	فایده مردم‌شناسی
۶۴	ارزش مطالعه مردم‌شناسی
۶۴	مردم‌شناسی در عصر حاضر
۷۱	فصل سوم: جامعه‌شناسی و مردم‌شناسی دین
۷۱	جامعه‌شناسی و مردم‌شناسی دین
۷۲	مردم‌شناسی دین
۷۴	منشاء اعتقادات جوامع ابتدایی
۷۴	نظری در تاریخ فکر انسانی
۷۷	صور بنیانی حیات دینی
۷۷	خاستگاه دین
۷۸	ادیان بزرگ و ابتدایی‌ترین کیش‌ها

فصل چهارم: فرهنگ و فرهنگ عامه Folklure..... ۹۳

تعریف فرهنگ	۹۴
توصیف و شرح یک فرهنگ	۹۶
منشاء اعتقادات	۱۰۱
اعتقادات رایج	۱۰۲
فال گرفتن برای علت بیماریها	۱۰۹
اعتقادات و حکایات در فرهنگ عامه شهرستان جیرفت در روستای درب مزار دلفار،	
زیارتگاه سیدبختیار	۱۱۲
عقیده مردم شهرستان عنبرآباد	۱۱۴
نحوه پیمایش راه زیارتگاه حضرت زینب(س) در روستای مهتابی شهرستان عنبرآباد	
	۱۱۵
معجزات این زیارتگاه	۱۱۶
چندین معجزه از قدمگاه حضرت امیر(ع) در روستای گمرکان شهرستان عنبرآباد	۱۱۷
چندین معجزه از امام زاده سید عبدالعزیز مردنک	۱۱۸
اعتقادات در امام زاده سید عبدالله در روستای مردنک از توابع شهرستان عنبرآباد	۱۲۰
اعتقادات و باورها و فرهنگ عامه در امام زاده شاهزاده ابوالقاسم قلعه گنج	۱۲۱
اعتقادات و باورها و فرهنگ عامه در شهرستان جیرفت	۱۲۵
سایر اعتقادات	۱۲۶
اعتقادات و باورها و فرهنگ عامه در زیارتگاههای شهرستان جیرفت	۱۲۸
اعتقادات و باورها و فرهنگ عامه در زیارتگاههای شهرستان قلعه گنج	۱۲۹
اعتقادات و باورها و فرهنگ عامه در زیارتگاههای شهرستان قاریاب	۱۲۹
اعتقادات و باورها و فرهنگ عامه در زیارتگاههای شهرستان عنبرآباد	۱۲۹
برخی از اعتقادات و باورها و فرهنگ عامه مشترک در نقاط مورد مطالعه	۱۲۹
اعتقادات و باورها و فرهنگ عامه در شهرستان جیرفت روستای درب مزار امامزاده سیدبختیار	
	۱۳۱

روایات و کرامات و اعتقادات مردم روستای بهجرد شهرستان جیرفت در مورد زیارتگاه حضرت شعیب (ع).....	۱۳۱
روایات کرامات و اعتقادات در زیارتگاه بی‌بی شهربانو در شهرستان جیرفت.....	۱۳۲
اعتقادات در زیارتگاه حضرت ابوالفضل (ع) در روستای حسن‌آباد یا قائم (کت گرگ) در شهرستان عنبرآباد.....	۱۳۳
سایر اعتقادات و باورها و فرهنگ عامه (در شهرستان جیرفت و عنبرآباد).....	۱۳۵
اعتقادات و باورها و فرهنگ عامه در شهرستان رودبار.....	۱۳۷
سایر اعتقادات، باورها و فرهنگ عامه.....	۱۴۰
برخی آداب و آیین‌های موردی در نقاط مورد مطالعه.....	۱۴۲
مثل natal.....	۱۴۳
اشعاری در مورد امام زاده زیارتگاه‌ها در شهرستان جیرفت.....	۱۴۴
قسم‌ها و دعاها در شهرستان جیرفت و دیگر مناطق جنوب.....	۱۴۵
نفرین‌ها در شهرستان جیرفت و دیگر مناطق جنوب.....	۱۴۶
نفرین‌ها و دیگر لغات و اصطلاحات در شهرستان رودبار و قلعه گنج.....	۱۴۷

فصل پنجم: زیارت..... ۱۴۹

زیارت در قرآن و احادیث.....	۱۴۹
زیارت در ادیان دیگر.....	۱۵۸

فصل ششم: زیارتگاه‌ها..... ۱۶۷

جدول مکان‌های مقدس شهرستان جیرفت.....	۱۶۷
زیارت امامزادگان.....	۱۶۹
امام زاده‌های توابع استان کرمان.....	۱۷۰
روایت کرامات سلطان سیداحمد.....	۱۸۱
۳- زیارتگاه بی‌بی فقیره خواهر سیدبختیار از نوادگان امام موسی بن جعفر (ع).....	۱۸۶
۴- زیارتگاه یا بقعه مبارکه بی‌بی شهربانو در شهرستان جیرفت.....	۱۸۶
امام زاده‌ها و زیارتگاه‌های شهرستان عنبرآباد.....	۱۸۹

۱۹۲	 زیارتگاه‌ها و امام‌زاده‌های شهرستان قلعه گنج
۱۹۵	 امام‌زاده‌های شهرستان منوجان
۲۰۴	 زیارتگاه‌های شهرستان کهنوج

فصل هفتم: اماکن مقدس ۲۰۹

۲۰۹	 نقشه‌های پراکندگی امام‌زادگان، قدمگاه‌ها، آب‌ها و درختان مقدس و مشاهیر و مساجد
۲۱۲	 مکان‌های مقدس
۲۱۳	 قدمگاه‌ها و سنگ‌های مقدس شهرستان جیرفت و توابع
۲۱۸	 قدمگاه‌ها و سنگ‌های مقدس شهرستان عنبرآباد و توابع
۲۳۹	 قدمگاه‌ها و سنگ‌های مقدس شهرستان رودبار جنوب
۲۵۶	 قدمگاه‌ها و سنگ‌های مقدس شهرستان فاریاب و توابع
۲۶۴	 زیارتگاه‌های عرفا، مشاهیر و شاه‌ها شهرستان جیرفت
۲۷۱	 عرفا و مشاهیر شهرستان عنبرآباد
۲۷۲	 مشاهیر و مفاخر شهرستان کهزج، راه‌بار، قلعه گنج و منوجان
۲۷۷	 مشاهیر شهرستان منوجان
۲۷۸	 عرفا و مشاهیر شهرستان قلعه گنج
۲۸۵	 مساجد زیارتگاهی و حسینیه‌ها
۲۹۱	 آب‌های مقدس جیرفت
۲۹۲	 چشمه‌های مقدس
۲۹۳	 قنات‌های شهرستان جیرفت
۲۹۸	 آب‌های مقدس شهرستان عنبرآباد
۳۰۴	 آب‌های مقدس فاریاب
۳۰۶	 آب‌های مقدس شهرستان کهنوج
۳۰۷	 قنات و چشمه‌های مقدس در شهرستان قلعه گنج
۳۰۹	 آب‌های مقدس رودبار
۳۰۹	 درختان مقدس
۳۰۹	 درختان مقدس شهرستان جیرفت

۳۱۱	 شهرستان عنبرآباد
۳۱۲	 درختان مقدس شهرستان عنبرآباد
۳۱۵	 درختان مقدس شهرستان فاریاب
۳۱۷	 فصل هشتم: آداب و رسوم در زیارتگاه‌ها
۳۱۷	 گاه‌شناسی مناطق مورد مطالعه
۳۱۷	 مذهب، سنت‌ها، آداب و رسوم
۳۱۸	 اعمال مذهبی
۳۱۸	 آیین‌ها و مراسم
۳۱۹	 آداب تولد و بویوت - اماکن مقدس در نقاط مورد مطالعه
۳۲۰	 آداب مرگ و بویوت - اماکن مقدس در نقاط مورد مطالعه
۳۲۰	 آیین عزاداری در اماکن مقدس - نقاط مورد مطالعه
۳۲۳	 مراسم عزاداری ماه محرم و نذر در شهرستان جیرفت به روایت تصویر
۳۲۴	 اجرای تعزیه
۳۲۴	 اجرای تعزیه علی‌اکبر در مصلاهی شهرستان جیرفت
۳۳۰	 آئین عزاداری در شهرستان عنبرآباد و توابع
۳۳۱	 آداب و مراسم مشترک محرم و صفر در نقاط مورد مطالعه
۳۳۵	 مراسم عزاداری در اماکن مقدس شهرستان رودبار
۳۳۶	 آیین، آداب و رسوم در زیارتگاه‌های شهرستان عنبرآباد و توابع
۳۴۰	 نذورات
۳۴۵	 روش پخت غذاها
۳۴۸	 پختن انواع خورششت
۳۵۰	 پخت انواع آش
۳۵۴	 پخت انواع حلوا
۳۵۶	 انواع شربت‌های نذری
۳۵۷	 انواع آجیل‌های نذری
۳۵۸	 نان‌هایی که برای نذر و خیرات تهیه می‌شوند

۳۶۵	آیین، آداب و رسوم در زیارتگاه‌ها
۳۶۷	آیین، آداب و رسوم زیارتگاه‌های جنوب (شهرستان‌های جیرفت و غنبرآباد)
۳۶۹	آداب و آیین‌های مربوط به اعیاد
۳۷۱	باورها، عادات و عقاید

فصل نهم: کارکردهای زیارتگاه‌ها..... ۳۷۳

۳۷۵	الف - کارکرد فرهنگی
۳۷۵	ب - کارکرد مذهبی
۳۷۶	ج - کارکرد تاریخی
۳۷۶	د - کارکرد هنری
۳۷۷	ه - کارکرد آموزشی و آشنایی
۳۷۸	و - کارکرد سیاسی
۳۷۹	ز - کارکرد اجتماعی
۳۷۹	ح - کارکرد اقتصادی

فهرست منابع و مآخذ:..... ۳۸۱